

TORONTÁL

VEGYESTARTALMU HETILAP.

Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön.	Előfizetési feltételek: Egész évre 6 ft. Félévre 3 ft. Negyed évre 1 ft. 50 kr.	Hirdetések díjai: a háromhasábos petisor első hirdetésnél 4 kr., többszöri- nél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr.
A szerkesztő lakása: „Pestvárosánál” 6-ik szám alatt.	Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékkel együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadó hivatalban. Kéretik az ígértárgyakkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.	Kiadóhivatal: Pleitzer Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskerekben, hova az előfizetési pénzek és ígértárgyak küldendők.

Az árvíz megýénken.

Azon számtalan csapások után, melyek megýénket az utolsó években sújtották — fájdalom — ismét egy új csapás az árvíz fokozza az úgy is már majdnem elviselhetlen nyomorúságot. — Február hó utolsó napjaiban a Temesen, Berzaván, a Bega hajózási valamint lecsapolási csatornáján a jégzajlás folytán támadt jégtorlódások részint töltésszakadásokat okoztak, részint pedig a vizeket annyira felduzzasztották, hogy több helyeken a töltéseket áthágták. A Berzaván Partosnál és a Rárosi határban történtek töltésszakadások, de a járásbeli szolgabíró erélyes intézkedései folytán a töltésszakadások helyreállították és ott egyelőre minden veszély elhárított; a széchenfalvi bíró Majer Péter és Hajdúszica bírája Schiffer Vilmos ezen munkánál különös tevékenységet tanúsítottak.

A Temesfolyón a töltések vízártómlás és töltésszakadás folytán a gyűlésvízi és módosi, valamint foenyi határokon nagyobb földterületek elárasztattak. a temes-begavölgyi szabályozási társulat a töltések helyreállítását eszközöli, a Bega hajózási csatornán udvin és aurelházi határban a víz a töltéseket meghágtá, de söt két helyen a töltéseket át is szakította és ezen helyeken valamint a párdányi rétben még mindez ideig fentartott 50 öl hosszú csugrón keresztül történt vízkömlés; a bobdai, aurelházi, újvári, öregfalvi, párdányi kincstári és ittebei uradalmak víratási panaszá folytán az alispánnak hivatalos távollétében a megyei főjegyző mint alispáni helyettes a tárgyalást a helyszínén a törvény értelmében kitűzte, s e hó 6-án a helyszínére ki is ment és a tárgyalás eredménye az lett, hogy úgy az érdekeltek valamint az Temes-begavölgyi vízszabályozási társulat között létrejött egyezség nyomán a kiömlött vizek a Bega lecsapolási csatornába vezettek

le. A Began veszély volt még Szent-Györgynél és Toráknál; a Szt.-György és Ittvárnok közötti úttöltést is félig elvitte már az ár, de ezen helyeken a veszély Molnár István megyei csendőrkapitány, Weisz Oszkár községi jegyző és Szekosan Juon toráki bírónak (ki maga is kétszer esett a vízbe munka közben) erélyes működése folytán, elhárított.

Időközben a Tisza, főleg pedig a Duna is erősen áradni kezdtek és f. hó 7-e és 8-a közötti éjjelen borzástó vihar keletkezett és a végvidéki dunai 4-dik öblözet töltéseit az ár elszakította és az öblözet vízzel megtelvé Albrechtsdorf község legnagyobb veszélyben forgott, minek folytán a megyei kormányzat az emberek és vagyonuk megmentésére 8 uszályhajót kért a dunagőzhajózási társulattól, melyek egy gőzös által azonnal oda szállították Zimonyból, az albrechtsdorfi és königsdorfi 2400 léleköl álló lakosság megmentésére, és hogy a hatóságunk ezen gondoskodása üdvös volt, tanúsítja mai szomorú tartalmu táviratunk.

Königsdorf még ugyan tartja magát, de csak nagy erőfeszítés mellett, mindkét község lakossága élelemhiányban szenved. Belügyminister úr ő nagyméltósága azonnal 3000 ft. utalványozott távirati uton, mely öszvegből 1000 ft. pénzsegélyvel Poroszkay megyei főügyész mint megyei biztos, a vész színhelyére küldetett.

Folyó hó 9-én a Tisza folyam a végvidéki első öblözet töltéseit elszakította s ezen öblözetet elárasztotta oly annyira, hogy az öblözetben fekvő Elishenhain község is víztől körülvevő veszélyben forog, csak egy gyenge töltés védi, melyen szakadatlanul dolgozik a közérő és a lakosságból naponta 325 fő élmeztegetik a belügyminister úr által

küldött pénzöszvegből, s minthogy ezen község alacsonyabban fekszik, mint a közép magas vizállás, végveszély esetére 5 dereglyét és 4 csónakot tart ott készen a megyei hatóság a lakosság megmentésére. — Az első öblözetet a régi negyétől egy igen tökéletlen töltés választja el, melyen szinte közérő dolgozik, de melyet, mert nem elég magas, bajos lesz megtartani; pedig ha ez elszakad, az écskai, nagy-beeskereki, aradáci és elleméri határok el lesznek öntve.

A dunai negyedik öblözetben fekvő Gizellahain községet is előntötte az ár úgy, hogy a lakosságot átszállásoltatni kellett Glogon helységbe; a főispán ezek számára az első szükség enyhítésére 200 forintot utalványozott táviratilag a kormány által leküldött segélypénzből. A hatodik öblözetben fekvő Marienfeld és Ivanova is veszélyben forognak, és ama öblözet töltései alig lesznek tarthatók, és akkor mindkét község megsemmisül; ott is egyre árad a Duna, az öblözet védelme Sztancsics Pancsova—Versez városi főispán felügyelete alatt történik, kinek ezen célra ministeri rendelettel Pancsova városon kívül, a megyebeli szomszédos községek közereje rendelkezésre bocsájtatott. Folyó hó 14-én még Beeskerek városánál is haj volt az úgy is elég magas vizállás mellett egy nap alatt 16 centimetert áradt Bega a beeskereki szőlőket és a város környékén lévő földeket, de söt a városnak mélyebben fekvő részeit is előntéssel fenyegette, minél fogva a veszélyeztetett helyeknek rögtönzött gátak általi védelme elrendeltetett és azonnal sikeresen fogantositott is, a munka — midőn e sorokat írjuk — még folyton tart. Ezzel berekeszljük a szomorú események cseleltését, adja Isten, hogy jövő alkalommal csakis kedvezőt jelenthessünk. **

Nagy-Beeskerek, márczius 16-án.

— A pénzügyminiszter a fényűzési adó alóli mentességre vonatkozólag rendeletet intézett a pénzügyi közegekhez. E rendeletből kiemeljük a következőket: Mind sürűben merűlven föl esetek, hogy oly egyének is, kik kocscikat és lovakat különben személyes kényelmükre vagy a törvény által adómentesnek ki nem mondott másnemű használatra tartanak, oly czímen veszik — az 1875. évi XXVI. tezik értelmében ezen tárgyak után fizetendő — adó alól való fölmentésüket igénybe, hogy a törvény 15. §-ának g) pontja alatt foglalt azon kedvezményt, mely szerint „gazdasággal foglalkozó tulajdonosoknak két kocscija, két hámos és egy háta lova adómentesítettik” — mindenkép saját javukra törekszenek magyarázni, nehogy a törvénynek fentebbi, határozott értelmű szavai félremagyaráztassanak és az államkincstár, jogos igényeinek érvénytelenítése által megrövidíttessék, másfelől a törvény rosszul értelmezett alkalmazása senkit a törvény által adott kedvezménytől jogtalanul meg ne foszsson, jövőbeni egyöntetű eljárás és mihez tartás végett ezenel kijelentem: hogy a törvénynek ezen kifejezése alatt: „gazdasággal foglalkozó tulajdonos” oly földbirtokos értendő, kinek a mezőgazdaság valóságos foglalkozását képezi. Ezen alapelvből önként következik, hogy az 1875. évi XXVI. tezik 15. §. g) pontja alapján nem igényelhet magának, cseléd-, kocsi vagy ló tartás mellett adómentességet sem gyakorló ügyvéd, sem mérnök, sem orvos, sem gyógyszerész, sem bankár, sem gyáros stb. oly czímen: mivel tulajdonképeni másnemű hivatala mellett — akár tulajdonosul, akár bérletképen pár hold földdel is bír, mert a törvénynek fentjelölt szavai nem a mellesleg gazdálkodással is foglalkozó, hanem csupán azon tulajdonosokat — vagyis földbirtokosokat — mentik föl az általuk tartott két kocsi, két hámos és egy háta lo utáni adófizetés kötelezettségétől, kiknek a mezőgazdaság hivatásukat és tulajdonképi foglalkozásukat képezi. Mindazon eseteknél, midőn az 1875. XXVI. tezik g) pontjának alkalmazásáról van szó, első sorban irányadóul mindenkor a kérdésben álló és adómentességet igénylő egyének tulajdonképeni polgári állása és főfoglalkozása veendő figyelembe, és a törvény mindig ezen viszonyra való tekintettel alkalmazandó, mivel semmi szin alatt sem engedhető meg: hogy oly egyének, kiket tulajdonképeni polgári állásukban törvény szerint a kocsi- és ló-adómentesség meg nem

TÁRGYA.

Részletek Nagy-Beeskerek történetéből.

(Folytatás.)

Minthogy I. András alatt a pogányság félelmesen ismét felütötte fejét, tüzzel vassal az egész országot pusztította, a templomokat kirabolta s feldúlta, a püspököket és papokat adáz duhvel kigyetlenül öldölte: nincs ok vitatni, hogy e vihar Torontálmegyében, következőleg Beeskereken is ne dúlt legyen. Söt ellenkezőleg, minthogy a lázadás nem csak a keresztény vallás ellen volt irányozva, hanem kiterjedése politikai és nemzetiségi indokok is befolyással voltak, az alvidéken a vihar annál inkább duhüghetett, minél feszültebb tettek itt az ethnographiai viszonyok a nyilvános hangulatot. Fordulat állott be ugyan akkor, midőn a tényleges hatalomhoz jutott András halálos büntetés alatt ellitotta a pogány szokások gyakorlatát, a pogányság minden nyomát kiirtani, a lerombolt templomokat fölépíteni, a kereszténységet és sz. István törvényeit teljes épségben visszaállítani iparkodott; — azonban a békés állapotokat újból megzavarta a kun csordák rabló beütése. Engel állítása szerint e rablók Kopoluch vezérlete alatt Tokajtól Beeskerekig barangoltak be az országot, míg végre emberekben s állatokban rabolt tömérdek prédával magukat a Temesnél elsáncolták.

Ugy látszik, elég kárt vallott Beeskerek akkor is, midőn Komnen Manuel byzanti császár a temesi Bácságra ütött s a Gejza király által ellene menesztett s egyházmegyének területén áthatolt Belus nádort a Dunától viszszergette, s aztán Boricsot, az előzőt halicsi herceget az akkoriban igen népes Temes és Torontál vármegyék beköborlására küldötte.

Mégis a legsiralmasb állapotra a tatárdulás idejében jutott. Kajuk mongol vezér a Maros és Tisza balpartján lefelé vonulva elpusztította többi közt Arad, Csanád, Temes, Krassó és Torontál megyéket, s jól sejtii

Bárány, hogy elhunyt ekkor bizonyosan a torontáli nemesség virágja. Nagy része úgy is már előbb jutott tönkre a Kuthen vezért megöbösölő kunok fegyverére által.

És ez az, mit az Árpádok korára nézve Beeskerekről elmondhatunk.

A vegyesházi királyok korszakával kezdődik voltaképen Beeskerek története úgy vallási, mint politikai tekintetben.

Azon körülmény, hogy Robert Károly — miután Erdélyben Apor László vajda, Éjszak-Magyarországon pedig a trencsényi gróf Csák Máté töle a koronát elvitatni rajta voltak — gyengeségének érzetében magát egyházmegyének területére visszavonta s 1316 előtt a megerősített Temesvárhoz vonult, kétségtelenül jötekony lendülettel volt az országrész másik nevezetes hadászati pontjának, Beeskereknek gyarapodására, illetőleg felvirágzására is. Történetileg ugyan csak annyit tudunk, hogy a Temes vidéki tartomány, melyben „a faluk s városok úgy népességben, mint jóléiben gyarapodtak, az ipar s földművelés virágozni kezdett, és szorgalmas kezek nem egy szép s hasznos mivelt alkottak főleg a csanádi püspökök nemes, főpásztori buzgó gondoskodása folytán” — a politikai factiók fegyveres törekvései ellenében hadászatiilag szerveztetett — s e tudat Beeskerekkel szemben elég biztos alapul szolgálhat a következtetésre. Amint a lippai vár meg lón a Maros vidék ellenőrzésére erűdítve, úgy izmosultak ekkor a délnyugoti eshetőleges támadások meghüsitására a beeskereki védművek is.

Ez időből került ránk egy eddig kiadatlan okirat, melynél régiebbet Beeskerek említésénél nem bírnak.

A kérdéses okmány tanúságtétele szerint, Beeskerek a szomszéd Bácsmegeyéhez tartozott, minek lehetősége a folytonos határvillongásoknál fogva nagyon is elfogadható.

Kor szerint legközelebb járul ezen okmányhoz az, melyet Fejér közöl 1331. évszámmal. Ez okirat, kiállítva a titeli káptalan által Beeskereket „civitas Becke” czímmel jelölve, már mint vásárokkal díszített helyt említi, hol Cheph András ügyében Buldrei Erzsébet ellen, egy országbírói törvénybe idéző parancs hirdettetett ki.

Még továbbra viszi tevéleges ismereteinket a pápai tizedlajstrom, amennyiben ez hittelesen megmutatja, hogy Beeskerek városának ekkor csakugyan volt már egyháza, papja, plébániája. Söt mi több e plébánia, itélve az anyagiak után fizetett dízmsaadóról, nemcsak a főesperesi kerületben, de az egész egyházmegyében a legterjedesebbek, legjelentekenyebbek közé tartozott. Lelkészét Jánosnak hívák, illetőleg, mint a lajstromban iratik: Joannes de Beeskereki.

Tekintve a roppant csapást, mely Magyarország 1338-ban az iszonyu sáskasereg részéről érte; tekintve továbbá az erre következt éhséget és földrengést, nemkülönben az 1344-ben duhüghött borzástó ragályt, a fekete halált: mintegy látjuk városunk felett kiterjesztett szárnyakkal s aláfordított fáklával a halál és pusztulás angyalát. A szomorú ténynyel szemben igen sajnálhatni a megyei, városi és parochiális okiratok elhamvadását, úgy mint melyek egynemely érdekes, bár leverő felvilágosítást adtanak volna az ezen csapások okozta károkról, a jólét és népesség hanyatlásának statisztikájáról.

A katholicismuson különben ekkor már egyéb baj is tört volt rést. A nagy egyházi szakadás, mely a IX-ik században kezdődött s a XI-ikben végbement — tetemesen ritkította a nyugoti egyház híveit. Tudjuk, hogy a görög-keleti egyház tanai Magyarország Tiszán imeni és Tiszán túli részében is elterjedtek, söt már az Árpádok alatt leginkább a Tisza partjain találtatott a görög nem egyesült nép.

Zsigmond alatt a török becsapván a Temes-közi vármegyékbe, Temesvár vidékéig mindent kifosztott s nagyszámu lakost hurczolt el magával rabslóságba. Torontált ekkor szintén ostromozá rablásaival, de Beeskerek megerősített levén, kárt alig szenvedhetett.

Fontosabb Beeskerekre nézve azon körülmény, hogy említett Zsigmond alatt az a szerb despotá, Brankovics György birtokába juott.

Megtudjuk ezt egy budai káptalani levélből. Ebben Beeskerek névleg fel van hordva, mint oly birtok, melyet mondott Brankovics György az ő rokonának Birini Pálnak ado-

mányoz; következőleg megkapta azt Zsigmondtól a despota. Ha már most jól megfigyeljük a budai káptalani okirat stilyistikáját, legott állithatjuk az adomány tárgyi minőségét is. Csalatkoznék ugyanis az, ki azon hiszemben volna, hogy Beeskerek várostól együtt adományoztatott Birinicknek; hiszen a szövegben csak egy „oppidum Bechkereke”-ről van szó, mit a „castrum Bechkereke”-ről távol sem érthetünk magának a városnak irányánál fogva. Az ellentét ebben oly éles, hogy szöszierint szemet szúr. Így említettik benne külön a „castrum Bece” és az „oppidum similiter Bece” castrum principaliter Zolnik, cum oppidis scilicet Zolnik” stb.; továbbá a castrum Theozcak cum oppidis similiter puta Theozcak” stb.; végre a „castrum Zalankemen vocatum ac oppidum similiter Salankemen.” Ha tehát Brankovics Beeskerek várát is oda ajándékozta volna rokonának, kétségkívül akkor ez ép úgy lett volna feltüntetve, mint a többi város, melyek egyszersmind várakkal bírtak.

Nem kevésbé érdekes Beeskerek történetében az, hogy 1433-ban egy francia turista, Bertrand de la Brocquiere, burgundi „jó” Fülöp főlovászmestere, a szent földről visszatértében Magyarországon keresztül utazván, ezen városban is megfordult. Nagyon kár, hogy tudósítása, mely ránk maradt, oly lakonikus rövidségű, bár tagadhatatlan, hogy azon néhány szó, melylyel e városról említést tesz, becses adalékát képezi e monographiának. Budára kitűzött útját a vándor egyenesen nem folytatván, Pancsova nevű falu felé kanyarodott és a leglapályosb vidékek egyikén keresztül utazván, miután egy folyón csónakon átment, Beeskerekre (Beurquerelbe) érkezett, mely a rácz despotá városai egyike, hol két más folyón s hidon ment át. Ha e rövid tudósítás nem is világosít fel közelebb s tüzetesebben Beeskerek állapotáról és társadalmi viszonyairól, úgy mégis kitetszik a néhány szóból is annak „előkelőbb” volta, de kitetszik továbbá az is, hogy Brankovics még egyre volt birtokosa, következőleg, hogy Birini Pál még nem foglalta el azt, amint a budai káptalani levél után könnyen gondolni lehetne. (Folyt. köv.)

illet, az általuk — habár sajátjukat képező földbirtokai is — csak mellékesen, sokszor csupa kedvtőlésből, — vagy éppen nyeresz- kedő vállalként tulajdonukat nem képező haszonbért birtokon folytatott gazdálkodás címén, a törvény világos czélzatának meg- hiusításával és szavainak e czélzat körén tul- jesszített helytelen értelmezésével cseléd-, kocsi- és ló-adómentességben részeltessenek.

Kijelenlőnek találom és alkalommal egyszersmind azt is: hogy azon gazdasági bérloknak nem kizárólag mezőgazdaságra szánt két kocsija, két hámos és egy hátsó lova szintén az 1875. XXVI. tezik 15. §. g) pontja alá esik, a kik kizárólag gazdasággal foglal- koznak és egyedül földhasznbérletük után élnek.

Panaszok a közönség köréből. *) Lelkellen megrontóink!

Mult 1875. évben a helybeli adókövető bizottság fizetendő adóm összegét megállapít- ván, a kir. kincstár képviselője Szevtyák Károly ur azt keveselte, s fellebbezését a szegedi felszólamlási bizottsághoz felterjesz- tette.

Fellebbezési indokai, melyek a helyett, hogy az itteni adóhivatalhoz küldettek volna vissza, tévedésből az én kezémhez jutottak, — s nálam bárki által eredetiben megtekin- tetők, — minden néven nevezendő hibáival együtt, szóról szóra s betűről betűre követ- kezőket tartalmaznak:

„Weisz Emanuel ügyvéd úr jövedelem te- „kintetében teljes arányt képez a munkahalmaz „miatt éven át egy ügyvéd jelöltet és egy „irnokot rendesen tart — ügyvédi praxis- „gyakorlatot illetőleg keresetét különösen elő- „mozdítja a váltókeresetek izraelita rokon nem- „zedék részéről, számos egyéb perek miatt is „ezen körnékről megkeresték, ezen üzlet „jövendelméből tartja fenn családját s magát „— általában elismert tény az, hogy nagy- „szerű luxus háztartást visz, — ebből kifolyó- „lag következtelhető, keresete nem csekély.”

Ezen famosus fellebbezésnek az lett kö- vetkezménye, hogy adóm, a helybeli adókövető bizottság határozatának mellőzésével, feljebb emeltetett.

Nem vagyok, s nem is voltam soha ellene az arányos, ha még oly terhes megadótatás- nak, és ha körülményeim mellő tekintetbe vé- telével emelte volna feljebb adóimat a szegedi felszólamlási bizottság, minden zugolódás nél- kül teljesítendtem polgári kötelességemet.

De midőn a kir. kincstár egy képviselőt küld nyakunkra, ki vakmerő hazudozások által a szegedi felszólamlási bizottságot nem — kö- telesség szerint — informálja, hanem directe félrevezeti; midőn e városban köztudomású dolgok bántalra méltó arczállással rosz- hiszemüleg elferdítettek, — nem egyedül magam, de hasonlóképp polgártársaim jogainak megóvása tekintetéből lehetetlen újjal nem mutatnom arra ki 50—60 ft. remuneráció elnyerése miatt nem átalja a kincstár részéről benne helyezett bizalommal galádul visszaélni, az itteni viszonyokba be nem avatott szegedi felszólamlási bizottság által — hamis előadások nyomán — adóinkat a végtelenig feleségtatni, s ily módon a rosz évek által úgy is a tönkre- jutás szélére ragadt adózó polgárokat, tetteg a mélyébebe taszítani.

Ugyanis valótlán a felebbezés azon kité- tele, „hogy két segéddel dolgozom”, mert mióta csak itt lakom, soha két segédem nem volt. Valótlán hogy itten kiterjedt rokonságom van, mert egyetlen egy sincs. Valótlán hogy „nagy szerű luxust üzők.”

Ez ily kis városban, — hol az embernek nem csak zsebebe de gyomrába is belátnak, — mind oly köztudomású tény, mely bizonyításra nem szorul.

S ezen tényeknek roszakaratu el- ferdítése szolgál indokul a szegedi felszól. Bizottság a döfelemelő határozatának. Már most kérdem: hány száz polgár esik áldozatul hasonló lelkiismeretlen üzelmeknek, kik adójok felemelésének okát nem is tudják, s csak el- bántalnak a vártalan jó szerencsén, (?) mig vegre hallgatnak és fizetnek? Hány száz pol- gárt keresitit el az ily hivatalnok azon felsőbb körök ellen, melyek e szomorú állapotnak nem is okai, de közvetve okozói?

Ezekből édes mindnyájunk s a nagy- méltóságú pénzügyminiszter úr is, azon tanu- ságot meritheti, hogy az adókövető bizottság mellé rendelt kincstári képviselőnek megha- gyandó lenne, miként fellebbezését ne egye- nesen a felszólamlási bizottsághoz, hanem az adókövető bizottsághoz adja be; mely annak tartalmát megvizsgálván s netáni helyre- igazító észrevételeit megtévéen, azt szabályszerű ellátás végett a felszólamlási bi- zottsághoz felterjessze.

Nagy-Becskek, 1876. márczius 12-én.
Weisz E.

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Panesova, 1876. márczius 6-án.

Tisztelt szerkesztő úr!

A „Torontál” utolsó számában mint vezér- cikk jelentkezik egy Pancsovát érdeklő esetelés. A cikkben előadottak legnagyobb része fájdalom a valóságon alapszik, de némi részét, az igazság felderítése öletéből érintetlenül nem hagyhatom.

Ezen részek pedig az itteni „Deutscher Lese- und Geselligkeits-Verein” és „B. P.” helybeli időszaki lapot illető bekezdések.

*) Az e rovat alatt közölt cikkekért nem vállal fele- lőséget a szerk.

A „B. P.” a hivatolt cikkben majdnem, hogy feldicsértetik, mintha ezen lap a hazai érdekek meleg pártolását tűzte volna ki czél- jául. Engedje meg igen tisztelt szerkesztő úr, hogy Begaközi az irányban elmulasztotta magát kellően informálni. Van ugyan a „B. P.” egyes számaiban a hazai érdekeket előmozdítani lát- szó néhány cikk, az azonban az illető lap szokott önérdék sugalta kiszámítása, hogy egyik másik silány barátja még silányabb sorsán se- gitsen. Kérek kimondom, hogy visszatszés- sel olvastuk ép a „Torontál”-ban, melynek hazafias iránya előttünk eléggé ismeretes, a „B. P.” eljárásának helyeslést: mert e lapra nézve már az is helyeslés, ha botránykozás nélkül végig olvastatik. A „Banater Post” azon indok, hogy itt Pancsován, a mai különben egész ártatlan események politikai színben fes- tetnek, ő az indok, hogy az itteni dult társad-almi élet még inkább feldulatik, ő az indok hogy itt erős hazai pártot teremteni nem lehet.

Rövid akarok lenni, ez uttal az egyes ese- teket melyek az eddig mondottakat bezonyi- tják elősorolni nem akarom, már azért sem, mert azok eléggé ismeretesek; de nem fogom elmulasztani azt tenni, ha tisztelt szerkesztő úr néhányszor megengedi, hogy lapja vala- melyik hasábját igénybe vehessem.

Áttérek a másik mozzanatra a „Deutscher Lese- und Geselligkeits-Verein”-ra.

Itt Pancsován két társas- kór van, az egyik a most nevezett Verein, a másik a casino, mig az első nagyobb részt a helybeli német ajku polgárokból áll, a másik a pancsovai magyar- ság összfofakalata. Én részemről természetesen a casino tagja vagyok, semmi érdekem sincs a „Verein” felmagasztalásából, csak itt néhány szót akarok, mint már mondtam az igazság felderítése öletéből megjegyezni.

A midőn a Verein létesült szükség volt, a haza ellenes politikát követő omladimá onnan távol tartani, mert — mondjuk ki őszintén a Verein politikai egyet volt. Az idők megvál- toztak, a volt határörvidék felosztása után itt Pancsován annyi magyar elem honosult meg, hogy a társas életben, a jobb körökben már-már tulsulyra vergődünk. A magyar elem azonban egy „Deutscher Verein”-be nem lép- hetett be, magunk között kelle egy külön egy- letet, a casinót teremteni, mely hála isten szépen is virul. A „B. P.”-nak ezen egylet természetesen nem tetszett, e miatt nem ál- lottta azt hazug rágalmmakkal megtámadni. Ezen harc már ki van víva, nem lehet most szán- dékom azt újhol felmelegíteni. De a casino a Verein-nek sem tetszett és ezek a casinó- val fusiót iparkodtak és iparkodnak létesíteni. Miután pedig a Verein-nek tudtára adatott, hogy a netaláni fusio, már a „Deutscher” szó végett sem lehetséges a Verein értelmesebb része e szónak törlését határozta el, egyben azonban figyelmeztetett a „B. P.” nehogy ő kezdeményezze ezen lépést, mert azon ellen- szenv, mely a „B. P.” irányában a város min- den ajku, tehát német ajku polgárai közt is lé- tezik, könnyen meghiusíthatná a tervet. A „B. P.” erre nem hajlott, hanem szokott udvarias irál- yával a Verein-t megtámadta és annak tagjait parancsoló hangon szólította fel, a „Deutscher” szó törlésére, csak hogy azután ezen lap el- mondhatta, hogy ő volt ezen eszme teremelője. De mi volt ennek következménye?

A bizottmányi ülés elhatározta volt már előbb ezen szó törlését a „B. P.” indulatos kifakadása következtében a közgyűlés, mint a „B. P.”-tul eredt tervet heves vita után el- vetette.

Ez esetelése a valóságnak, és merem álli- tani, hogy jobb kuftejekből meritettem ezeket mint tisztelt Begaközi úr: Nem a Verein és enek tagjai, hanem a „B. P.” érdeme, hogy Pancsován még mindig létezik a „Deutscher Lese- und Geselligkeits-Verein.” Elő d.

* * *

Helyt adunk ezen soroknak és készséggel tért nyitunk a tisztelt cikkirő úr további köz- léseinek is, de kettőt meg kell jegyeznünk, először hogy maga a t. cikkirő elismeri, hogy a „Torontál” f. é. 9. száma vezércikkében előadottak legnagyobb része valóságon alap- szik, másodsor pedig Begaközi védelmére meg kell említenünk, hogy a „B. P.”-ot semmiké- pen sem dicsérté, hanem csak mellesleg említette, hogy a „B. P.” hazafias érzelmében kételkedni oka vagy joga nincsen, és ez természetes, mert a ki a „B. P.” cikkeit olvassa el kell ismernie, hogy azok hazafias hangon vannak írva, azt valjón valóság-e ezen érzelme vagy csak látszat és számítás, itt a távolban nem ítelhetjük meg és nekünk kötelességünk minden laptársunkról azt feltenni, hogy az általa vallott elvek valódi érzelmének kifolyásai. (Szerk.)

HETI SZEMLE.

Európai sajtó. Az orosz sajtóban, elég gyéren ugyan, de mégis megjelentek egyes nyilatkozatok s felszólalások, melyek Szerbiá- nak és Montenegrónak nyugodt magatartást tanácsoltak, állítván, hogy a török állapotok még nem eléggé érettek oly actióra, minőt a két szerb fejedelemség óhajt. A „Golos” be- ügyeik fejlesztését tanácsolta Szerbiának és Montenegrónak, hogy kellően előkészülhes- nek historiai hivatások teljesítésére. Felün- nek talála s kivétel nélkül minden irányban élénken megbeszélte a sajtó a Kragujevacban kitűzött republikánus vörös zászló ügyét; a keresztények iránt általános sympathia nyil- lakozik. A német sajtó nagy foglalkodlata a német vasutak egyesítésének ellenszegülő moz- galom, mely mind határozottabban kezd fel- lépni. Szellőztetve lett minden oldalról Spa- nyolország helyzete s kilátásai a jövőre nézve,

megvitatva a kérdés, ha vajjon a parlamentá- ris kormányforma elegendő biztosítéka lesz-e Alfonso uralmának?

Itthon. Polyt nemzetiségi képviselő egy interpellatiót intézett a kormányelnökhöz a kö- vetkező kérdések iránt: Hozzájárult-e a ma- gyar kormány Andrassy jegyzékéhez a török reformok tárgyában? Helyesli-e a jegyzékben foglalt beavatkozási elvet Törökország bel- ügyeibe? Mily állást foglaland el kormányunk azon eventualitással szemben, ha a pacificatio nem sikerül, a felkelés nagyobb mérvet ölt s ha Szerbia beavatkozik a felkelésbe? Történt-e a magyar és osztrák kormány közt valami megállapodás a horvát területen levő keresztény menekültek hazájukba való vissza- térésére nézve? Tiszta miniszterelnök lemondá- sát illetőleg megindult a különféle nézetvál- tozás özone. A „Hon” neveltségnek mondja a feltevést. Tiszta megbukhatik, de minden in- dok és alkalom nélkül lépni nem fog. A magyar miniszterek márczius 5-én mentek fel Bécsbe a bank, a vám- és kereskedelmi szer- ződés ügyében tanácskozándók. Végeredmény különben az alkalommal — mint már tudva van — nincs kilátásban, azt a magyar mi- niszterekre nézve az elemek hazájukban való vész pusztítása, az osztrákokra nézve előkészü- leteik elégtelensége teszi lehetetlenné. A Tiszta Kálmán visszalépéséről szárnyra bocsátott combi- natiót pedig neveltségnek tartja a „Hon”-on kívül az ellenzék is. Tiszta Kálmánról nem te- lhetni most fel ilyen szándékok, mert az ő ha- zafiaságban és bátorságában senkinek kétel- kedik. A bosniai menekültek segélyezése nagy összegeket vesz igénybe az osztrák és magyar állampénztárakból, s közelebb jelentették; a kiadás e czimen mintegy 700,000 frta fog rugni. Némelyek a kiadást még nagyobbak állítják. Szell Kálmán pénzügyminiszter már maga is 400,000 frtot utalványozott a zagrabi hadparancsnokságnak és a horvát országos kormánynak. Az osztrák pénzügyminiszter pe- dig a „Bud. Corr.” szerint egymaga is eddig már körülbelül 700,000 frtot utalványozott ugyan e célra. Most már komoly rendszabá- lyok tételnek a segélyezés megszűntetése vé- ggett, a mit — tekintve monarchiánk miserábi- lis anyagi körülményeit s a ránk zudult elemi csapások folytán a szomorú kilátásokat jö- vőnkre — bizony nem lehet — senkinek sem rosz néven venni. Az olasz kereskedelmi szer- ződést illetőleg nem éretett el még semmi biz- tos megállapodás, vagy végeredmény. Rodics laborszernagy bekítő kísérletét a felkelőknel nem hiúsultak meg. A menekültek nem akar- nak hazatérni. — Az uszorakérdés, melyre vonatkozólag képviselőink a kormányt már jó ideje egy előterjesztés benyújtására utasították, beható tanulmányozás tárgyát képezi ez idő- szerint az igazságügyminiszteriumban. Való- színű, hogy a kormánynak erre vonatkozó előterjesztése nemsokára a képviselőház asz- talára kerül. Márczius 8-án Ausztriának mind a 17. tartománygyűlése megkezdte ezévi alk- otmányos tevékenységét. Ezuttal nehezen fog valami figyelemre méltó történni a tartomány- gyűlések keblében. Bedekovics Kálmán, új hor- vát miniszter, márczius 8-án tette le a hiva- talos esküt ő Felsége kezébe. A delegátiók april utolsó hetében ülnek össze.

Szerbia. A szerb kormány parancsára minden a katonasághoz ugyan nem tartozó, de fegyverfogható egyén márczius 2-án állítás alá került. Egy belgrádi comit, melynek élén maga az érsek áll, felkiáltványt bocsátott a néphez, hogy háboru esetére készen tartsa magát a sebesültek ápolására. Kragujevacból érkezett telegrammok jelentik, hogy ott és Szerbiának még más néhány helyén nyílt lázadás tört ki a szerb fejedelmek ellen, ott és egyebütt a re- publiká vörös zászlaját tűzték ki. Szerbia kon- stantinápolyi ügynöke Magazinovics állása meg van ingatva, mert ügyellen viseltele által okot adott oly hírekre, melyek a szerbek tenden- ciáit gyanus színben tüntették fel. A Kraguje- vaczi kommunista lázongásról újabb érkezett telegrammok azt jelentik, hogy egy Stepics nevű tanuló kitűzte a vörös zászlót e kiáltás- sal: Éljen a köztársaság! Egy lóvics leterítette a zászlóvivőt és senki sem merte a zászlót felvenni. A lázongás hir szerint Zürich és Londonból insceniroztatott. Tizenkét részvétel- séggel vadtott egyén elfogott; szigoru vizs- gálat foly. A Belgrádban megjelenő „Isztok” azon lap, melyet köztudomásúlag Risztics, a mostani kormány titkos főnöke sugalmaz, márc- zius 3-ki számában egy hosszú cikket szent- lenek, hogy Oroszország cserben hagyta Ausztriát s hogy eljött a kedvező alkalom Szerbiára nézve is résztvenni a háborúban. Szerbiában mesterségesen igyekeznek gyűlö- lelet csepegtetni a nép lelkeletébe Magyar- ország iránt.

A fölkelés színhelyéről. Mostarban ismét azt a felfedezést tették, hogy Orosz- ország kétszínűen viseli magát, a mennyiben e hatalom ügynökei a felkelés színhelyén, Mon- tenegró-, Szerbia- és Bolgárorszában oly eljárást követnek, mely a hivatalos orosz po- litikának egyenes ellentéte. A mostári consuli delegatio angol tagja ilyen nevezetes tapasz- talásokat szerzett e tekintetben s közölte ész- revételeit Lyons konstantinápolyi nagykövettel. A török hatóságok is nyíltan tanusítják az orosz ügynököket, kiket azonban minden pil- lanatban desavouálhat kormányuk. — Dabranál véres ütközet vivotott, melyben 800 török veszté életét. Kruppa mellett is a törökök há- trányra ütött ki a csatározás. A falragaszokra, melyek itt a reformokat hirdették, halálfofok ragasztottak. A bosniai insurreccio tizenkét tagja manifestumot bocsátott a hercegovinai- akhoz, melyben a törökkel való alkudozás minden eszméjét visszautasítják. Ugyanezen

érteményben szól a február 26-ki szózat is, melyet a hercegovinaiak a suttorinai főhadi- szállásról Európához bocsátottak. Őket — ugy- mond — csak az igazi szabadság képes le- fegyverezni. Verők boszúért kiált. Kérlek Euró- pát, hogy segítse őket most, vagy soha. Kérlek Szerbiát és Montenegrót nyíltan a harcba szállani. Bizonyosnak tartják, remélik és vár- ják, hogy a hatalmas erős és dicső Orosz- ország mint a szláv-szerb szabadság messiása fog köztük megjelenni. Poroszországot illetőleg sem kételkednek, hogy az barátjuk. A „Golos” constaltja, hogy a bosnyákok és hercegovina- iak gyűlölete Osztrák-Magyarország iránt az Andrassy reformok kihirdetése óta csak foko- zódott. A felkelők — ugymond — inkább a török járom alá térnek vissza, minthogy elvi- seljék Ausztria uralmát. A felkelők harcoló ereje részben Ujvidékről és Zimonyból, rész- ben a horvát comitek által gyarapítottak. Hub- mayer csapatáról azt írja a „Golos”, hogy al- ban egyetlen egy tisztességes ember sem ta- lálkozik. Ahányan vannak, mind grofnak és hercegnek adja ki magát. Egy ilyen grofot a „Golos” levelezője azelőtt Sisseken mint pincz- ért ismert. Vrcevic osztrák-magyar alconsul a legtöbb felkelővezért értekezletre hívta meg a pacificatio érdekében. Ez alkalommal Szec- eszica Lázár az alconsul jó tanácsaira azzal felelt, hogy a porta ígéreteinek megbízhatlan- ságára utalt. „Nekünk — azt mondá — csak a nyomor adta a fegyvert kezünkbe. A jelen reformok sem fognak bennünket nyugúntól megszabadítani.” A 66 éves Simonics úgy vé- lekedett, hogy a felkelők csak úgy nyugod- latnak bele a fegyver letételbe, ha a hatal- mak garantiozzák a jobb jövőt. Végre Pavlo- vics Peko kifejtette, hogy a török ígéretek el- fogadhatlanok, mert idővel mégis csak a törökök bocsájának áldozataivá lesznek a felkelő tar- tományok lakói. — Az értekezlet egész folya- mából ismét kitűnt, hogy a felkelők bizalmat- lansága a törökök iránt teljesen legyőzhetlen.

Oroszország. Kokand tartomány for- málisan is bekebelezett Oroszországba. Most már Kasgarral határos az oroszok azsiai bir- toka, és a délközéni magas hegyláncok an- nak természetes és bevehetlen határát képezik. Kokand a legjelentékenyebb középázsiai tarto- mány, aránylag igen népes, számos nagy vá- rossal bír és dús jövedelmű.

Törökország. A porta és Egyiptom köz- zött indirect alkudozások vannak folyamatban. A porta Anglia közvetítését vette igénybe oly czélból, hogy Egyiptomot tíz évi tributum egy- szerre való lefizetésére bírja. Cserében a porta néhány concessiót hajlandó tenni, miattal Egy- ptom majdnem abszolút függetlenséget nyerne. A khedive egyszer mindenkorra menekülni óhajtana a tributumtól. Konstantinápolyban le- írhatlan a társadalmi nyomor. A pénzühnyi roppant nagy, a kereset igen kevés, vagy semmi, a közbiztonsági viszonyok a lehető legnyomorúságosabbak. Perában a rendőrség kommunista — összeesküvést fedezett fel és számos bűnrésztet fogott el; a stambuli lapok naponként hasabszámra közlik a rablási és be- törési kísérleteket. Ada-Bazar nevű kis-ázsiai városkában a cserkeszek ostrommal rohanták meg a börtönt és kiszabadították az összes fegyvereket. Mahmud nagyvezér és Raschid külügyér készségesen megadták a kedvezmé- nyeket, melyeket Zichy gróf a menekültek számára kívánt. De a szultán újabb idő óta is- mélt nagyon haragszik mindenre, a mi a re- formtervekkel összefügg, s legmagasabb tiszt- viselői egyikét, ki e tárgyról szólni merész- kedett, pofoncsapásokkal büntette. Általában oly szeszélyes a szultán, hogy Mahmud és Ra- sid a legjobb akarattal sem melhetnek valamire.

Románia. A bukaresti bolgár közpon- ti bizottság Hadesi Dimitrije hajdút a Balkán felé küldötte, hogy az ottani néhány bandát szer- vezze, nagyobb felkelést idézzon elő. De a bolgár nép nem hajlandó forradalomra és a papság is nyugalmat tanácsol.

Spanyolország. El van határozva, hogy Izabella volt királynő visszatér hazájába. Mi- helyt elhagyja Alfonso a harez színhelyét, Iza- bella Madridba menend, de a városban nem fog sokáig időzni, s tartózkodási helyül Sevil- lát vagy Granadát választandja. Don Carlos két manifestumot bocsátott ki, melyek egyike hadseregeinek, a másik a spanyol népek szól. Don Carlos azt írja, hogy le van győzve, de úgye halhatatlan és a jövőben bizonyára dia- dalmaskodni fog. Nem áll, hogy Don Carlos Magyarországra jönné a modernai hercegtől öröklött jószágára. A modernai herceg nem is hagyott ingatlan javakat Don Carlosnak. A spanyol király amnestiát hirdettetett ki az e hó 15-ig megtérő carlisták számára. Don Carlos 4-én Londonba érkezett. Boulogneban hosszú kihallgatáson fogadta a „Daily Telegraph” le- velezőjét. Don Carlos azt mondotta ez alka- lommal, hogy öröme szolgál a rokonszenv, melyet Franciaországban iránta tanusítottak; nem kívánt feltűnést okozni, de rejtőzni sincs oka, mert mindent megtett, a mi lehetséges volt. Katonái már 2 napig kenyér nélkül vol- tak, midőn feladta a harcot. 18 embere volt a küzdelem kezdetén és lassanként 80,000 emberre szaporodott serege. Lakhelye iránt még nem határozott véglegesen; legközelebb talán Scótiába megy. A spanyol kormány az államcsőd egy nemére készül.

HIRHARANG.

* Lóvasut építésére, mely Nagy-Kikin- dáról Nagy-Becskekereke vezetve és esetleg Écskág is kiterjesztetnének, kért — az előm- un- kálatok megtételére — engedélyt Schmidt de Wilde mérnök úr, s a kérvény véleményezés

végül is ér- me- csak nyit- ban, magu köve becsu ut va kerül dony — u- véshe csak gazd- githet
sulver szelyl Beesa reszta helyt tesre teko- segy ratily hogy melto a mag
várd ur fel rende- lett li járult vegne videli mege- jeszet s e h- mint vá- cezenn
Rád y legörv kolás a vidé tyárok ba tö törtéte viaszg szász- Innen s azut amest elum- unep- közele
földm- róné- forinto tástól nyodva mása a az alvi köles- tamra, kamato a kikő legjobb rögtö- fr t n y fizeté- gzett egy kapja módon
írja az gyobli „patrio- sulnib- az efel- hozzan- uralkod- ellen v- chinatio- és Tor- és a vo- buktat- dő ó- hazafis kormány
*
Duna kiáradás községe házat a minden- inséget
*
közben szeghét községu hever. A közleked a hol le
*
laube d- dányán- utján, — kezik ha küldést meg a

végelt a nagy-kikindai kerületi hatósághoz le is érkezett; sok is lesz egyszerre a jóból, megelégszünk mi egy kis mozdonyvasúttal is csak már jöjjön létre, a tapasztalás azt bizonyítja, hogy lövönat vasutak csak is városokban, hol nagy a személyforgalom, fizetik ki magukat, és az is bizonyos, hogy egy oly kövekben szegény vidéken, mint a miénk, egy becsületes kavicsolt országút vagy kongóteglát utat valamint a lövönat is mértőföldenkint nem kerül kevesebbe, mint egy másodrendű mozdonyvasút, minek tehát olyant tervezni a mi — ugyan szinte jobb a semminél — de kevésbé jó a jobbnál, aztán a lövönat vasut csak a személyszállításat mozdítja elő, de a gazdaságot és kereskedelmet igényeit nem elégítheti ki.

*** A miniszterelnök úr táviratilag értesülvén,** hogy a megye több községe árvízveszélyben forog s hogy a Bega áradása folytán Beeskerek város határa, de sőt a város egy része is veszélyeztethetik, távirati uton meghagyta a megye főispánjának, hogy a mentésre és élelmezésre mindennemű lehető intézkedések megtéssenek, és ha bármely segély a központból szükséges, ez iránt táviratilag jelentés tétessék, egyúttal megemlítjük, hogy 3000 frt. már le is küldetett a nagyméltósága által; ezen tények élenként tanúsítják a magas kormányának atyai gondoskodását.

*** Kormánybiztos.** A helygimnázium ur megének főispánját az árvíz tartamára kormánybiztosná kinevezte és teljes rendelkezési hatalommal ruházta fel, egyzersmind felhatalmazta, hogy a temes-Bega-közre szükség esetre kormánybiztos helyettesként Tabakovits torontálai főjegyzőt kirendelhesse.

*** A vízkárosultak javára.** Sidoli lovardatársulati igazgató a városi polgármester úr felhívására a vízkárosultak javára előadást rendezett, melynek tiszta jövedelme 66 ft. 20 kr. tett ki. ehhez több urak 9 ft. 40 kr. túlfizetését járultak öszves bevétel 75 ft. 60 kr. mely öszvegnél felérése a budapesti, fele pedig a vidéki vízkárosultak javára lévő számvá ezen megjegyzéssel a megyei főispán utján felterjesztetett a nagyméltósági miniszterelnök urhoz s e helyen a nemesszívű adakozóknak valamint nevezett lovartársulati igazgatónak is ezennel köszöntet mondatik.

*** Közbiztonsági állapotaink,** mióta Ráday gróf alföldi missiója megszűnt, nem a legörvendetesebbek. A rablás, tolvajlás, gyilkolás és csalás uszgyóznán napirenden vannak a vidéken. F. hó 10-én állítólag bácskai bertyárok a török-becsei szerb templomban törtek, hol az egyházi pénzeszközöket feltörték s a keveset, mi benne volt, néhány viaszgyertyával együtt magukhoz véve, a mézszerűbe mentek szerencsésejüket megkísérteni. Innen is négy mázsányi hűskészletet loptak el s azután egy csónakot, melyet a Tisza partján anektállak, természetesen nyomtalanul eltűntek. Kumándon meg alig múlik szerb únnep nagyobbmérvű verekedés nélkül. Legközelebb egy szerb legényt ütöttek ott agyon.

*** Lelketlen uszorás.** Egy szegény földmivelő rimánokvá könyörgött egy ismerősénél, adna neki — ha Isten ismer — 100 forintot kölcsön, hogy családját a tönkrejutástól megmentse. A szegény ember eliszonyodva beszéli, hogy az inség kénszernyomása által üzelve egy Szegedről nem régiben az alvidékre telepedett uszorástól 100 forintot kölcsönzött a mult hónapban egyhavi időtartamra, — s az uszorás azonnal előre 10 frt. kamatot hozott neki levonásba. Minthogy most a kikötött határidő lejárt s a szegény adós legjobb akarata mellett sem képes a fizetést rögtön teljesíteni, a lelketlen uszorás csak 15 frtnyi havi kamatra ajánlkozik neki a fizetési határidőt prolongálni. Ez embertelen gazteltetlenség az a legszörnyűbb, hogy az illető egy bizonyos takarékpénztárból kapja azon pénzeket, melyekkel ily barbár módon üzérkedik.

*** A Karagorgyevies pénzekről** azt írja az „Alföld”, hogy azokból Aradra is nagyobb mennyiségben jutott, hol is az illető „patrioták” közt lettek szétosztva. Ugy értesülünk, hogy ez nem először történik s hogy az eféle érmeke levelek kíséretében küldetnek hozzánk, melyek tartalma határozatlan a most uralkodó s velünk békében élő Milán hercege ellen van intézve. Egyáltalán sajátságos machinatiók s levelezések történnek Arad, Temes és Torontál megyékben, az alsó Dunavidéken és a volt határvidékeken, melyek Milán megbuktatására céloznak s melyek már hosszabb idő óta büntetlenül folytattatnak, úgy hogy hazafias köteletségünknek tartjuk azokra a kormány figyelmét felhívni.

*** Magyar-Óvárról** jelentik, hogy a Duna és Lajtha folyóknak egyidejű rohamos kiáradása folytán Mosonmegyének számos községét pusztító árvíz borította, mely sok lakházat elsodort, vasuti töltéseket átszakított, minden közlekedést lehetetlenné, a nyomort és inséget általánossá tette.

*** Komáromból** írják, hogy a Csallóközben az árvíz pusztításai rémségesek. Keszegehalván csupán öt ház áll még az egész községben. A többi mintegy 180 ház romban hever. Aranyoson 85 ház dől eddig össze. A közlekedés legnagyobbbrészt teljes lehetetlen, a hol lehető, ott is életveszélyvel jár.

*** A monarchiánkból** kitiltott „Gartenlaube” című lapból Magyarországra 7000 példánynál több jár. Ezekből 600 példány posta utján, — a többi mind könyváruis uton érkezik hazánkba. Míg Ausztriában csak a postai küldést vonták meg e lapról, addig nálunk még a könyváruis szétküldést is eltiltották, és

pedig nagyon helyesen. E lilalom következtében minden könyvesmagot fölbontanak a vámháznál, s már eddig is több ezer példányt koboztak el. Talán az elkobozásoknak azaz előnye is meglesz, hogy a 7000 előfizető közül néhány százat megnyerhetünk a magyar irodalomnak is.

*** Új kanonokok.** Király ő Felsege a a csanádi székesegyházi káptalannál megürült két tiszteletbeli kanonokság közül az első Dollentz József hidegkúti plébános és alesperesnek, a másodikat pedig Luniatsek Ignác módosi plébános és alesperesnek adományozta.

*** („B. L.”) A patkós asszony.** Néhány nap óta az a hír kering Békésen, hogy az újvárosi tizedben egy olyan asszony van, kinek mindkét tenyerén egy-egy vas-patkó van, és a kit vagy mit megfog, azt nem lehet tőle elvenni. Sőt február hó 20-án azaz vasárnap, a nép mindkét nemű tagjai közül öszvegyült egy csoport a városháza előtt, hogy megláthassák a patkós asszonyt, kit hallomásuk szerint a városházához bekísértek; a honnan azonban kénytelenek voltak eltávozni a nélkül, hogy újsággyúgyuk kielégítetett volna, mert a bíró kijelente, hogy a patkós asszony nem csak be nem kísértetett, hanem ő róla nem is tud semmit. Az a különös, hogy a nép meg tud; sőt legközelebb az olvasó-körben való öszvejövetelük alkalmával az * — i tizedbeli kovácsok erősen tiltakoztak, hogy ama bizonyos asszonyt ők nem patkolták meg. — Anyajegy-e a patkó az illető vagy tréfa, vagy amitás; még nem tudjuk, hanem annyit igaz, hogy a nép erősen beszeli, sőt talán hiszi is, mint hitte egy évvel ezelőtt, hogy a Fehér-Körösnek a nagy csatornába ömlése mellett levő trágya-dombban syrén tartózkodik. E habonára okot szolgáltatott a nagy halmoz trágya-dombban kifejtelt gaz, mely elgyulván kékes vöröses lánggal égett.

*** („B. L.”) Ritka szerénység.** Szarvason egy kiskereskedő, kinek évei isten kegyelméből a 40 és 50 között ingadoznak már — a napokban egy 18 éves szép leánnyal volt egybekelendő. Ismerősei körében nagy volt a készülődés a rég várt lakadalomra, melyet a boldog vőlegény telhető fényvel kívánt megülni. Elhatározását nagy erélyvel az utolsó percekig főnn is tartá; de a lakadalomra kitűzött nap reggelén — Darwin tudja mily fizikai okból — elhatározása rögtönösen más irányba csapott át s a jó mulatság reményében ringatózó meghívottak — nem különben a szép menyasszony határtalan meglepetésére híru is bocsájta, hogy az egybekeléstől visszavált, csupán azon indoknál fogva, mert nem tartja méltónak magát oly szép bimbó letörésére, minő a menyasszony; — mely kalmaregyénünkkel és világunkkal éles ellentétben álló szép lény — ime átadatik kellő átgondolásul a nyilvánosságának.

*** A nikolajevi bank kirablása.** Mint onnan írják, ott, hol a bank épülete van, február 4-én, reggel, valóságos forradalmi látvány volt. A rablás híre már korán reggel elterjedt a városban s roppant néptömeg gyűlt össze, a bank épülete körül; iszonyatos szitkozódás, zaj, kiabálás támadt s a közönség formaszere rohamot intézett az épület ellen. A rendőrség élete veszélyeztetésével sem volt képes a tömeget, mely magát vagyonában megkárosítottnak hitte, visszatartani; a katonaságot kellett kiküldeni, hogy a bank hivatalnokait a tömeg dihe ellen megmentse. A banképület belseje rettenetes látványt nyújtott. Raktárak és termek szét voltak rombolva, az ajtók feltörve, a kisebb pénztárak elszállítva, a fiókok feltörve, a drágaságokat tartalmazó szekrények szétzúva, mások feldöntve s minden ki volt rabolva. A szintén öszvezűzött órákból következtelve a büntényt reggeli két órakor követelték el. Szentanuja az eseménynek csak egy ör volt, a kit félholt állapotban, iszonyuan öszzeverte és megkötözte egy szegletben találtak meg. Eddig azt lehetett belőle kívenni, hogy 6-8 álarozos megrohanta, öszzeverte megkötötte s azután egy raktárba dobta, hol eszméletét veszítette. A vakmerő zsványok a helyi viszonyokat nagyon jól ismerhették. A kárt, melyet a bank és sok ezer ember érez, még nem lehet meghatározni. Kézpénzben 6000 rubel, azután sok arany, ezüst és ékszer, értékpapír és pedig nagy mennyiségben, továbbá ruhanemű tñnt el.

*** Keresztény állam vagyunk.** A megváltó templomaink imádjuk, s tiltakozunk kell az ellen, hogy a Megváltó személyét szinpadra vigyék. Ezt pedig megakarják kísértetni Debreczenben, hol mint a „N. V.” írja „Jézus Krisztus” című drámát készülnék színre hozni. Ha Debreczen városa nem képes belátni e minden erkölcsöt sértő spekulációt, be kell látania a kormányának, s elejét kell vennie, hogy a szándék ténnyé váljék. Budapestben is elő akarták adni e darabot, de itt beillották.

*** Egy budaujlaki** háztulajdonos nyolcz, a vizár elől menekülő családát fogadott házába, melyek magukkal nem kevesebb mint 70 gyermeket hoztak, a kiknek élelmezésére a vendégszerelő házigazda naponta egyegyed mázsa lisztet áldoz.

*** Paraszti kedélyesség.** Mult héten egy uri fogal akadt el Szatmár mellett egy pocolyában. Nem messze egy utföldi paraszti állt ott kocsiával, az uraság oda küldte kocsisát, hívná el a parasztot, a kocsit a pocolyából kisegítendő. Amint a kocsis előadá kérelmét a parasztnak, azt kérdi tőle: „Hát hunnan gyűttök he?” „Pinkoczaról?” felel a kocsis. „Hát hunn laktok?” „Szörösdemeteren?” felel ismét a kérdező. „Hát hun akadtatok el?” „Itt a Szaszera vize mellett.” „Gazdátat hogy hívják?” „Badóskutinak; de ejnye ebadta kel-

mednek, hát jön segítségére vagy nem?” „Dehogy megyek öcsém, dehogya” szölt nyugodtan a paraszti. „Hát mit kérdezősködött annyit?” „Hát te minek feleltél?” S denique az uraságnak gyalog felé tartani a városba.

*** A világ legkisebb asszonya.** A „Gazette d'Jowa” közli, hogy Belle-Plaineben él egy 19 éves nő, ki csak 27 hüvelyk magas és 31 fontot nyom. Neve Magie Minot. Tom Thumb-nél, az eddig ismert legkisebb emberkenél 6 fonttal könnyebb.

A „Torontál” távirata.
Zimony, 1876. évi márczius 14-én, 6 óra 35 perc. — *Kedden reggelre Albrechtsdorfnál a töltés keresztül szakadván, a falu elöntetett. A lakosság és vagyonának megmentésénél Sztójánovics szolgabíró és nepomucki hajóskapitány járhadatlan erélyt és buzgalmat tüntettek ki. A menekülők egy része Banovczen, másik része Panosován partra szállt.*

Rövid hírek.
Toldy Ferenc könyvtára 10,000 frtra becsültetett.

Közegen a mult napokban a takarékpénztári közgyűlésen 19 nő jelent meg mint részvényes és gyakorolta mindazon jogokat, a mi a részvényeseket megilleti.

Ö Felsege a királyné azon budapesti szűkölködőknek, kik utóbbi időben pénzsegélyért folyamodtak hozzá, 500 frtot adományozott.

Deák Ferenc sirkápolnijára legközelebb a következő ideiglenes fölrászt föltenni: „Itt nyugszik Deák Ferenc.”

B-Ujfaluban — mint a „N. V.” írja — városi ügyvédet választanak kerekszám 50 frt évi fizetéssel. Nincs kikötve, hogy dr. juris legyen?

Temesvárott a várparancsnokságnál egy számtisztnak millió forintokra menő számadás adatot át megvizsgálás végett. A buzgó tisztviselő 7 hónapban keresztül vizsgálta a számadást anélkül, hogy egyeztet volna, végre tegnapi napot felfedezte a különbözetet 3/10 krban. S ekkor örömeiben a könyvet becsapta és megörült.

Mártonfy György fiatal pesti ügyvéd, a „Tigris” szállodában revolverrel szíven lötte magát. Fialat neje számára levelet hagyott hátra; zsebében 64 kr. találtatott.

IRODALOM.

A Franklin-Társulat előfizetési felhívása egy **Deák-Album** mai számunkhoz van mellékelve. Műtlen e vállalat, melynek kiváló íróktól és művészektől kerülő, s az ünnepélyes alkalom magaslátán álló dus tartalma nem szorult ajánlatra, — valószínűleg érdemelt pártfogásban fog részesülni: a társulat a tiszta jövedelem jelentékeny részét Deák-alapítvány címzen az irói segély-egyletnek ajánlta föl. A nagy halottaink inkább senki sem tisztelte, becsülte, méltányolta az irodalmi munkásságot, s ép oly igaz az is, hogy a mit a nemzet, köteles haláljából, Deák Ferencnek még életében nyújthatott, a sajtó és irodalom szolgált ebben első és leghatályosab közvetítőül, mint-hogy ennek elismerése, tapsai és koszorúi elől még a haza bölcsének megközelíthetlen szerénysége sem volt és lehetett képes elzárkózni. Ohajtjuk, hogy e példát mások is kövessék, s hogy Deák sirja ezáltal ne csak a hazafiság, de egyúttal a jöteknység oltárává avattassék föl, melyen époly tiszta lánggal, örök lánggal lobog — kell hogy lobogjon, — a haza és felebaráti szeretet, miként egykor a mindnyájunk által egyenlő fájdalommal siraltat nagy és dicsősérfü nemes szívében lobogott vala milliókat lelkesítő, milliókat boldogító példa gyánant. —

A Vasárnapi Ujság márczius 12-iki száma következő tartalommal jelent meg: Az 1838-ki árvíz (képpel). — Szilveszter éjszakáján. — Költemény Gyulai Páltól. — A csudalatos történet. — Elbeszélés Baksey Sándortól. — Arvizképek 1876-ból: A lánchíd és a rakpart. — A budai vizivárosi föutca. A Viktoria-gát a Margitszigettel szemben. (3 kép.) — A majmok alagútja Gibraltárnál. — Delejes órák. — A hal mint emberi tápszer. — Strogoff Mihály utazása Moszkvától Irkutskig. (Verne legújabb regénye, képekkel.) — Az ellenséges Duna. Fővárosi tárcza Borostyáni Nándortól. — Deák Ferenc levele Kossuth Lajoshoz. — Az árvíz alatt. — Irodalom és művészet stb. rendes rovatok. Ugyancsak a Fraklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetemutca 4-ik sz.) megrendelhető: a **Képes Néplap** legolcsóbb hetilap a magyar nép számára, mulattató és tanulságos tartalommal, s a hazai és külföldi politikát tárgyaló rendes rovatall. Előfizetési ára félévre csak 1 frt.

Megjelent a **Magyarország és a Nagyvilág** f. é. 11-ki száma következő tartalommal: Szöveg: Az adomázó „örög ur”. — Egy fáradt ember naplójából. Ujabb közlemény. (Opitzky János.) (Folytatás.) — A multból. (Költ. Somló Sándor.) — Tizenkét hónap. III. Márczius. — A zsidónő. Hartmann Mór. (Költ. Szekula Gyula.) — A sárga álarozos. Elbeszélés. (Wilkie Collins.) Folytatás. — Irodalmi levelek. — A fővárosból: Nagy mosás. (Porzó.)

— A berberi löverseny Rómában. — Különfélék. — Sakkfeladvány. — Képrejtvény. — Szerkesztői üzenetek. — Rajzok: Az adomázó „örög ur”. — A budapesti árvíz. (Az újpesti utról.) A Margitsziget felső része. A szeszfinomító gyár. Római farsang: A berberi-löverseny. — A tengeri kalapács. Előfizetési ár egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt. 50 kr.

Törvényhatósági Okmánytár. E czim alatt Tettey Nándor könyvkiadó üzletében legközelebb egy nagyfotosságu irodalmi vállalat fog megindulni, melynek lézagpótló volta első tekintetre szembeötlök. Míg ugyanis a közigazgatást meghatározó szabályok azon része, mely az állam törvényeibe s a kormány rendeleteibe van letéve, a nyilvánosság előtt fekszik, s számos kiadásban közkezen forog, e szabályok másik, a közigazgatásra nézve nem csekélyebb fontosságu része, az, mely a törvényhatóságok szabályrendeleteiben foglalatik, a közönségre nézve ugyszólván, hozzáférhetetlen. A Törvényhatósági okmánytár, melynek szerkesztésére Tettey Nándornak egy kitűnő publicistának sikerült megnyernie, ennélfogva az öszves Magyarország mintegy másfél száz törvényhatóságának fontosabb szabályrendeleteit fogja egy rendszeres gyűjteménybe öszvefoglalni s valódi codexét képezvén a magyar törvényhatósági önkormányzatnak. Amily feltűnő jelenség, hogy mindeddig sem a kormány, sem a törvényhatóságok nem gondoltak ezen oly érzékenyen tapasztalt lézag betöltésére, annál nagyobb örömmel üdvözöljük e téren a magánvállalkozást s kétségtelennek tartjuk, hogy a törvényhatósági önkormányzat minden ténnyezői és baráti nagymérvű pártolások által hozzá fognak járulni a vállalat sikerének biztosításához. A „Törvényhatósági okmánytár” programja, mint értesülünk, még e hónapban ki fog adatni s néhány héttel utóbb maga a vállalat is megindul.

VEGYESEK.

A szesz italok mértékelen használata Amerikában De Marmon tr. szerint az amerikai népek okozott az utolsó tíz év alatt: 1) Egyenes kiadást 600,000,000 dollárt. 2) Indirect kiadást 700,000,000 dollárt. 3) Elpusztított 300,000 életet. 4) Szegényházba juttatott 100,000 gyermeket. 5) Dologházba s börtönbe juttatott 150,000 embert. 6) Előidézett 10,000 öngyilkosságot. 7) Tíz és erőszakoskodás által 10,000,000 dollárnyi veszteséget okozott a vagyonban. 8) Özevgygyé lett miatta 200,000 nő és árvává 1,000,000 gyermek. Élenkebb színeknél nem lehet eszeletni a nyomort, melyet a részesekedés hoz a nemzetekre. Nagyon jól tudta ezt a budapesti orvosi kör is, midőn azon kéressel járult az országgyűléshez, miszerint a közegészségügyi törvényben vétessék fel egy czikk, mely köteleességévé tegye a hatóságoknak, a részesekedést rendszabályok által korlátozni. Nem vételet tekintetbe; más most az iránytű: az üres kincstár s ennek megtöltésére jelszó a regaledijkból minden áron, minél több jövedelmet huzni, erre eszköz a palinkamérések szaporítása s az italmérsi díj emelése. Hogy pár forinttal megtöltsek a kincstárt ma, effecserlik a nemzedékek egészségét, a jövő adó alapját s el fog jönni a kor, melyen nem lesz több adóbíró nép s harcra képes faj s még több joggal fogja mondhatni a költő: „pusztulunk, veszünk.”

Játékszini czédula 1845-ből. Budapestben a tizedik számu nemzeti színházban, ma október 16-ikán először adatik: „Dóghalál, földrengés, sáskák és gyermeki szeretet.” vagy „Egy kedélyes család szeszélyei.” Torzdráma 13 felvonásban, harangzúgással, ágyu robajjal s a színház ünnepélyes fölggyújtásával. — Személyek (hely szüke miatt egyenként nem nevezhetetnek meg, elég mondanunk, hogy majd valamennyi elsőrangú művésznők részt fog benne venni, tudniillik): 675 hős, 587 hősne, 900 fiatal szerelmes és ugyanannyi szerelmesnő, 206 gazember, 82 mulattató inas és 1200 kis gyermek, mind művésznőink csemétéi következképp született művészek. Az első felvonás után a nagyérdemű közönség külön élvezetere, két gyilkos ünnepélyesen fog akasztatni, s a bitófa görög tüzzel leend kivilágítva. A második felvonás után haterzer dragonyos löháton siltánczot fog járni. A harmadik felvonás után a kéthónapos Bibicz úr bögön fogja magát hallatni. A többi felvonások után hasonló előadások fogják a nagyérdemű közönséget mulattatni. — Kezdeté reggeli négy órakor, vége éjfélt után.

A „karnagy” szó eredete. Deák Ferenc életéből most minden nap újabb megújabb adatok merülnek fel. Ki hinné, — írja a „Zenészetek Lapok” — hogy még a „karnagy” szó is tőle ered s ő utána vált közhatalmává. Története pedig a következő. Midőn Erkel Ferenc az ő nemzeti himnuszát („Isten áldd meg a magyart”) megírta s azt, mint megkoszorúzott s pályanyertes művet — nyomtatásban megjelenvén — Deák Ferencnek ajánlotta, a nagy hazafi a szerzőnek igen meleg szavakkal írt levelében köszönte meg a dedikációt (mely levelét Erkel F. mint drága ereklyét őrzi) s a megszólítással először használta e szót hogy: „Tisztelt karnagy úr!” — Erkelnek mindjárt feltűnt e jellemző új szó, mely az addig használatban volt „karmester”-szó mellé egy sokkal jellemzőbbet állított, s azonnal használatba is vette a nemzeti színház hivatalos czímzéséinél, honnan aztán az irodalomban s az életben is csakhamar meghonosult. Így gazdagította Deák Ferenc még a magyar műszótárt is egy jó szóval.

Cabofrion Rio Janeiro kerületben, Restina város részben él friss egészségben egy öreg ember: Cothinhó József Márius, ki is 1694-ik évben május 20. született, jelenleg jó étvágyalal eszik, iszik, jár, kel, csak csuklójárási-áiban érez némely fájdalmat. Családjá lélekszáma 295. Az öregeknek van 42 gyermeke, ezek 123 gyermeke, 3-ad izziglen 86 gyermek, 4-ed izziglen 23 gyermek, 5-öd izziglen 20 gyermek. Hatszor nősült, jelenleg 182 esztendő.

TÖRVÉNYTEREM.

A n.-becskerei e. f. kir. törvényszékénél f. évi március 18-án tartandó nyilvános ülésben következő perek fog-
nak előadtni:

Előadó: MOLNAR ISTVAN, kir. tszéki bíró:
477. sz. p. 1872. — Gruits, szül. Stein Emilia felperesnek, Lukánis Sándor elleni birtokba bocsátás iránti pere.
830. sz. p. 1876. — Anna József és társainak, Krummenaker Károly elleni 624 ft. 75 kr. iránti pere.
969. sz. p. 1876. — Lapadat János felperesnek, Lapadat, férjzett Fann Petra elleni ingatlan tulajdonjog és birtokba bocsátás iránti pere.

Előadó: MIHAJLOVITS SANDOR, kir. törv. bíró.
5937. sz. 1875. — Mixich Ádám, Mixich Antal ellen 988 ft. 75 kr. o. é. és jár. iránt.
1343. sz. 1876. — Czigler, szül. Schantek Mária és társának, Schantek György elleni örökösödési pere.

Előadó: SZALAY IMRE kir. törvényszéki bíró.
255. sz. 1876. — A m. kir. katonai kincstár mint felperesnek, Tyuriszt Péter ellen 330 ft. nyi. tőke, köve-
velés és jár. iránti pere.
1035. sz. — A nagy-becskerei városi árpenztárnak, Steyer Mihály és Elisabeta ellen, 500 ft. és járuléka
iránti pere.
1177. sz. — Ferdinánd Jánosnak, Kolleth Valentin
ellen, 845 ft. 37¹/₂ kr. s jár. iránti pere.
1337. sz. — A nagy-becskerei városi árpenztárnak,
Nagy Antal ellen, 675 ft. 87 kr. nyi. tőke s járuléka
iránti pere.

Közgazdaság.

A torontalmegyei takaré- és hitelbank 1876. évi február havi Forgalom-kimutatása.

I. Takarékpénztári betételek.	
Állása 1876. évi január végével	ft. 394656-83
Betételek február hóban	ft. 7055-01
Összesen	ft. 401711-84
Visszafizetések február hóban	ft. 7756-55
Állása február végével	ft. 393955-29
II. Folyó számlái üzlet.	
Tevőleges egyenleg 1876. jan. végével	ft. 22185-90
Kiadott február hóban	ft. 14-27
Összesen	ft. 22200-17
Bevételek február hóban	ft. 98-50
Tevőleges egyenleg február végével	ft. 22101-67

III. Betéti levelek.

Állása 1876. január végével	ft. 18300-—
Betételek február hóban	ft. 6185-—
Összesen	ft. 24485-—
Visszafizetések február hóban	ft. 13972-50
Állása február végével	ft. 10512-50

IV. Leszámitolási üzlet.

a) Bankváltók.	
A tárcza állása 1876. február végével	ft. 381167-37
Leszámitoltott február végével	ft. 103809-94
Összesen	ft. 484977-31
Visszafizetett február hóban	ft. 91120-07
A tárcza állása február végével	ft. 393857-24
b) Hitelegyleti váltók.	
A tárcza állása 1876. január végével	ft. 37662-—
Leszámitoltott február végével	ft. 4933-—
Összesen	ft. 42595-—
Visszafizetett február hóban	ft. 5690-—
A tárcza állása február végével	ft. 36905-—

V. Előlegezések.

a) Értékpapírokra.	
Állása 1876. január végével	ft. 26006-—
Kiadott előlegek február hóban	ft. 631-—
Összesen	ft. 26637-—
Visszafizetett előlegek február hóban	ft. 1486-—
Állása február végével	ft. 25151-—
b) Zálogokra.	
Állása 1876. január végével	ft. 20022-70
Kiadott előlegek január hóban	ft. 1478-75
Összesen	ft. 21501-45
Visszafizetett február hóban	ft. 1233-50
Állása február végével	ft. 20267-95

VI. Pénz-forgalom.

Készpénz-egyenleg 1876. jan. végével	ft. 12652-14
Bevételek február hóban	ft. 155298-14
Összesen	ft. 167950-28
Kiadások február hóban	ft. 16154-22
Egyenleg 1876. február végével	ft. 6436-06

Ausztria-Magyarország kereskedelmi for-
galma 1875-ben: A behozatal 1875-ben a közös vám-
területre 24, millióval kisebb, mint 1874-ben, míg ellen-
ben a kivitel 51, millióval öregebb. A behozatal
azonban 1875-ben még mindig 47, millióval nagyobb
mint a kivitel. A behozatal apadásában és a kivitel emel-
kedésében legnagyobb része van a gabnaneműeknek, a
mennyiben 35 millióval kevesebb hozott be a monar-
chiába és 19, millióval több vitt ki innen, mint 1874-
ben, tehát 54, milliónyi javulást mutat. Közös vám-
bevétel 1875-ben 20,628.609 fra megy. A megelőzőt
évből a bevétel 20,676.030 forintot tett és így tavaly
50,421 fital kevesebb volt a vámbevétel, mint 1874-ben.

APRÓSÁGOK.

A minap egy drámában az inas jelenti: A király!
— Sakk a királynak! kiáltja erre a parterreben egy
szórakozott sakkjátékos.

L. asszony kis leánykáját elviszi az operába. Ha
megnővök, táncosnő leszek, mondja hazamenet a gyer-
mek. — No ez kellene még! és nem szégyelnéd magad,
mikor lábaidat mutogadnád az egész világnak? —
Tesz is az valamit, mikor olyan nagy harisnyákat huz-
hatok fel rájuk.

A napokban eros hidegek jártak a fővárosban,
mit nagyon megunhatott egy bizonyos szegleten állni
szokott koldus, mert egy szép reggelen a járók-kelők
következő hirdetését olvashattak a szegleten: „A nagy
hideg miatt ma otthon koldulok.“ És a hirdetés alatt
következett a czimzet.

X-né, a „bajos özvegy“ ismét férjhez készülni.
Van ugyan egy nyolcz éves kis leánya, de ez nem
bántja a — vőlegényt.

E napokban a kis Arankát egy barátja látogatta
meg, s meghitta magához uszonára.
— Szívesen édesem, de mikor?
— Gyere jövő csütörtökön.
— Oh akkor nem lehet, felel Aranka, — az nap
férjhez adom a mamát!

Minap találkozik egy a dohányzás és ivás ellen
harcoló mérséleleti egylet elnöke ugyanezen egylet
alelnökével, ki ittias állapotban volt.

Mihelyt meglátta a szerencsétlent, karjánál fogta
és keserű szembányásokkal illette azt.

— Már ez csakugyan szörnyűség, — kiáltá az
elnök, mily botrányt csinál ön, daczára annak, hogy
egy dohányzás és pálinkaivás elleni egyletnek alelnöke!
— No, no! dörmögé a részeg, ki egy cseppet
sem veszté el lélekjelenlétét, — legyünk csak igazsá-
gosok és ne feledkezzünk meg a munkafelosztás nagy
elvéről . . . Én csak a dohányzás ellen tudok tüntetni,
ágitálni . . . és ime, látja hogy nem dohányzom!

Költő: Legközelebb leszek oly bátor s bemu-
tatom nagysádnak muzsám legifjabb gyermekét. —
De né: Ab, nem is tudtam, hogy ön már nős! . . . és
jár már a kicsike? . . .

A „kisebik haza“ egyenesen magyar találmány.
Velle jár persze a „kisebb hazafiság“ is. Mokány Berezi
mulatságosabb helyet nem ismer a Domszögi kaszinó-
nál; hogy a nagykorúsi tógatus rajong nyáron a „czifra
kertért“, télen pedig a „Nándor kérés“-ért. A debre-
czeni vaskalapos, körülnévén a hetivásárt előzőlő

hortobágyi szekereken, nagy büszkén mondja, hogy:
„Enye be sok külföldi kocsni van most idebe.“

Főleg a debreczeni! Ez különösen szereti az ő
„Biharoszágot.“

A napokban egy ily törzscsivis indult Debreczen-
ből a fővárosba. Szörnyű hideg volt. Csak úgy reszkett
mindenki a waggonban.

Az egyik utas végre megszólal:
— Ejnye be hideg van erre felé. De mindig olyan
hideg van itt, mikor erre megyek. És sehol sincs olyan
hideg, mint ezen a homokos földön, hol mindenfelé
szabad utja van a szélnek. Kutya egy vidék!

A debreczeni ember, ki csak nagy nehezen tudta
végig hallgatni az ócsarolást, végre oda fordul az ő
vidékét szidalmazó idegenhez.

— Már hogy ne volna hideg, uram, mikor az úr
úgy bezárja az ablakot, hogy a meleg — be nem jöhét!

Kivonat a K. i járásbírósnál folyó évi
január 27-én egy líbaperben eszközölt tanúzásból:
Albíró: — Mondja meg tanu mit csináltak a líbák,
mikor repültek?

Tanu: — Hát repültek.
A.: — Nem gáogotak?
T.: — De igen is.
A.: — És miért gáogotak?
T.: — Nem tom én.
A.: — Nem azért, hogy örültek?
T.: — Tudja a kő, meglehet.
A.: — Hát aztán hová repültek?
T.: — Az udvarra.
A.: — De hová szálltak?
T.: — A földre.
A.: — Milyen messzire a többi líbaktól?
T.: — Mintegy 15 lépésnyire.
A.: — Miért 15 lépésnyire?
T.: — Ezt már nem tom.
A.: — Mikor szállottak mit csináltak?
T.: — Nem tom.
A.: — Nem gáogotak s örömmel üdvözölték test-
véreiket.
T.: — De igen.
A.: — A jegyzőkönyvbe vett eredmény:
„A leszállott líbák örömeiket rokonszenves gávo-
gással tanúsították.“

E tanu híhallgatása tartott fél 12-ig délelőtt.
Bagatell-ügybírósnak, hol kérel az éji homályban.

Egy tréfas uri ember szintén tréfas vendége elé
egy egész sajtot tett, de kést nem adott.

A vendég mondá:
— Szép sajt, de hol vágjam meg?
— A hol tetszik, — felelé a háziúr.
— Ugy már jól van — válaszolá a vendég, hóna
alá véve a sajtot, — akkor majd otthon vágom meg.

H I R D E T É S E K.

369. sz. 1876. (32—32)

Zártajánlati tárgyalás.

Az alólti társulat központi választmánya által elfo-
gadott és a nagyméltóság m. kir. közlekedési miniszte-
rium 1875. évi december 6-ról kelt 17,534. szám alatti
jövahagyása folytán, Torontalmegyében kebelezett Neuzina
közsege határába kiasott 30. számú átmetszésen egy új
hidnak építésére f. é. március 31-ig déli 12 óráig zárt
ajánlati tárgyalás nyitattik.

Miről a vállalkozni kívánók azzal értesítetnek, hogy
a tervet költségvetést és vállalati feltételeket a társulat
helyiségében naponként délelőtti 8-tól délutáni 2 óráig
betekinthetik.

Az 50 kr. bélyeggel ellátott zárt ajánlathoz kötpenzül
a felajánlott vállalati ár 5% csatolandó, készpénzben, vagy
a tőzsde árfolyam két harmadával számítandó, állampá-
pirokban.

Az ajánlatban az összeg számszerint és szóval tisz-
tán és olvashatóan kiteendő, ugy nemkülömben, hogy az
ajánlat-levő a vállalati feltételeket ismeri és magát azok-
nak aláveti.

A beérkezett ajánlatok felett a központi választmány
a f. é. april havában tartandó ülésen határoz, és az ezáltal
elfogadott vállalkozóval a szerződés azonnal meg fog köttetni.
Temesvárott, 1876. évi március 7-én.

Temes-begavölgyi vízszabályozási társulat
igazgatósága.

872. sz. k. i. 1876. (31—32)

Hirdetmény.

Az országos és heti vásári, ugy nem különben a kö-
vezeti vámjognak nyilvános árverés utjání bérbeadása, a
városi képviselő testületnek f. é. január 27-én 11. sz. a.
kelt határozatával elrendellettén, a városház épületének
kis termében megtartandó árverésnek határidejéül f. évi
april 4-ik napjának, délutáni 3 órája tüzetik ki oly meg-
jegyzés mellett, hogy az árverelni szándékozók, az ár-
verési feltételeket a városi számvevői hivatalnál a hivatalos
órák ideje alatt bár mikor is megtekinthetik.

Kelt N.-Becskereken, 1876. évi március 1-én.

Kulifay Lajos,
polgármester.

3. 872.

Audmaching.

Mit dem Beschluße der Stadtrepräsentanz vom 27. Zän-
ner l. 3., 3. 11, ist die Verpachtung der Jahr- und Wochen-
markt-, sowie auch der Pflastermauth-Gerechtigkeít angeordnet.
Auf Grund dieses Beschlußes wird die in dem kleinen
Sitzungsjaale abzuhaltende öffentliche Licitation hiemit an-
geschrieben, und der Termin derselben auf den 4. April l. 3.,
um 3 Uhr Nachmittags hiemit mit dem Bemerkten an-
geschrieben, daß die Pachtflüßigen in die Licitations-Bedingnisse bei der
hierfür abgehaltenen Buchhaltung während der üblichen Amtsstunden
Einsicht nehmen können.
Gr.-Becskeref, am 1. März 1876.

Ludwig Kulifay,
Bürgermeister.

Br. 872.

Објава.

Са одлуком од 27. јануара т. г. бр. 11 одредило је
варошко представништво, да се право купљења пристојбина

на годишњим и недељним ваширима а такођер такова за
употребљене кадарме на ново у закуп даде.

Услед ове одлуке разписује се с овим јавна дражба,
која ће се у малој дворани магистратског здања држати а
за рок дражде одређује се 4. априла т. г. по р. кал. у
4 сата после подне с тим додатком, да они који су на-
мерни ово право у закуп узети, дражба на условља код
ововарошког књиговођског звања за време званични сатова
прегледати могу.

У Бел.-Бечкереку, 1. марта 1876.

Лудвиг Кулифај,
градоначалник.

873. sz. k. i. 1876. (30—32)

Hirdetmény.

Nagy-Becskerek város községének tulajdonához tar-
tozó úrbéri korcsmáltatási jognak nyilvános árverés utjání
bérbeadása a képviselő testületnek f. évi január 27-én
12. sz. a. kelt határozatával elrendellettén, a városház
épületének kis termében megtartandó árverés határidejéül
f. é. april 4-ik napjának, délutáni 4 órája tüzetik ki oly
megjegyzés mellett, hogy az árverelni szándékozók, az
árverési feltételeket a városi számvevői hivatalnál a hiva-
tals órák ideje alatt bár mikor is megtekinthetik.

Kelt N.-Becskereken, 1876. évi március 1-én.

Kulifay Lajos,
polgármester.

3. 873.

Audmaching.

Mit dem Beschluße der Stadtrepräsentanz vom 27. Zän.
l. 3., 3. 12, ist die Verpachtung der zum Eigenthume der Stadt
Gr.-Becskeref gehörigen Urbarial-Schankgerechtigkeít angeordnet.
Auf Grund dieses Beschlußes wird die in dem kleinen
Sitzungsjaale abzuhaltende Licitation hiemit an-
geschrieben, und der Termin derselben auf den 4. April l. 3.,
um 4 Uhr Nachmittags hiemit mit dem Bemerkten an-
geschrieben, daß die Pachtflüßigen in die Licitations-Bedingnisse bei der
hierfür abgehaltenen Buchhaltung während der üblichen Amtsstunden
Einsicht nehmen können.
Gr.-Becskeref, am 1. März 1876.

Ludwig Kulifay,
Bürgermeister.

Br. 873.

Објава.

Са одлуком од 27. јануара т. г. бр. 12 одредило је
варошко представништво, да се својину вароши бел.-
бечкерка сацывавајуће урбарнало право точење пића у за-
куп даде.

Услед ове одлуке разписује се с овим јавна дражба,
која ће се у малој дворани магистратског здања држати,
а за рок дражде одређује се 4. априла т. г. по р. кал.
у 4 сата после подне с тим додатком, да они који су на-
мерни право ово у закуп узети, лиценациона условља код
ововарошког књиговођског звања за време званични сатова
прегледати могу.

У Бел.-Бечкереку, 1. марта 1876.

Лудвиг Кулифај,
градоначалник.

33. sz. b. v. k. 1876. (29—22)

II. árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tételik, miszerint a n.-becskerei
kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1875. évi no-
vember 3-án 5701. sz. alatt kelt végzésével Sporer József
részére a beodrai 600. számú tjkönyvben felvett házól
Czemerster Istvánt illető tulajdonjuttalékra nézve elrendelt
első árverés siker nélkül lévén, a második árverés f. évi
március 23-ik napjára tüzetik ki.

Kelt N.-Becskereken, 1876. évi február 23-án.

Marianovich János,
kir. bir. végrehajító.

532. sz. k. i. 1876. (28—32)

Pályázat.

Az üresedésbe jött Uj-Szl.-Iván község körjegyzői
állomásnak választás utján leendő betöltésére, e f. évi
april 11-ik napjának délelőtti 10 órája tüzetik ki; a
pályázni kívánók ezzel felhivatnak, hogy a községi tör-
vény 83. §-nak megfelelően felszerelt folyamodványaikat,
e f. évi april 10-ig alólírott nál nyujtsák be.

Ezen állomásnak javadalmazása következő: évi fize-
tés 216 ft. 75 kr. o. é., uti átalány 57 ft., irodai átalány
37 ft., tiszta buza öszi 31 hectoliter 97 liter és 30 centi-
liter, tavaszi buza 6 hectoliter, 14 liter és 90 centiliter,
só 28 kilogramm, stearin-gyertya 14 kilogramm, kemény
lúzfia 3 méter és 79 centimeter, szalma 5 méter és 69
centimeter és szabad lakás házikerttel.

Kelt Uj-Szegeden, 1876. évi február 29-én.

Keresztes Ignác,
szolgabíró.

Használaton kívül helyezett

régi vas- és sárgaréz-mértékek

vétetelnek

A vasygár, erdőség és jószág-főigazgatóságtól
(26—33) Reschicán. (Bánság)

Pénzt

arany-, ezüst- és másnemű értéktárgyakra, nemkülömben in-
gatlan vagyonra, 5 forinttól kezdve minden kívánt összeget
kölcsonöz Deutsch J. Belgrádból.

Kérdezésködhetni Geiger Antoniánál, Kigyóutca,
Kögl'féle házban. (33—14)